

**ПРОВІДНІЙ КАФЕДРИ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ І КАМ'ЯНИХ
КОНСТРУКЦІЙ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ – 85 РОКІВ**

Заволока Ю.В., доцент

Одеська державна академія будівництва та архітектури

*Если бы железобетон был изобретен
в наши дни, его изобретатель, несо-
мненно, получил бы Нобелевскую пре-
мию*

М.Б'єрс
(Президент Шведської асоціації по
збірному залізобетону)

Бетон і залізобетон – основні конструкційні матеріали ХХІ сторіччя, які займають провідні позиції в загальній структурі світового виробництва будівельної продукції.

Щорічне виробництво бетону і залізобетону в світі перевищує 4 млрд. м³. Бетон і залізобетон у всьому світі заслужено користується увагою вчених і інженерів-будівельників.

Від заснування у 1930 році профільюючої кафедри інженерних конструкцій (пізніше – залізобетонних і кам'яних конструкцій) у складі Одеського інституту інженерів цивільного і комунального будівництва (пізніше – Одеський інженерно-будівельний інститут, Одеський гідротехнічний інститут, Одеська державна академія будівництва та архітектури) і до нинішнього часу, вчені, інженери і співробітники кафедри зробили значний внесок у дослідження та впровадження у виробництво різних видів бетону та конструкцій з них, а також різних видів кам'яних матеріалів й панельних конструкцій.

У 30-ті роки минулого століття вся країна являла собою велетенський будмайданчик. Реалізація задач з індустріалізації країни зв'язана з широким застосуванням залізобетону і вимагала висококваліфікованих інженерно-будівельних кадрів й талановитих архітекторів. Їх підготовка й стала головною задачею нового вузу – Одеського інституту інженерів цивільного і комунального будівництва, створеного на базі курсів будівельників-десятичників архітектора Бернардацци, організованих у 1892 році і готуючих спеціалістів: шляховиків та будівельників для півдня Російської імперії, а також на основі будівельного факультету

Одеського політехнічного інституту, 12 червня 1930 року за Постановою Раднаркому УРСР. Інститут почав свою роботу 01.09.1930 р. в лабораторному корпусі ОПІ – нині старому корпусі ОІБІ – ОДАБА.

Учбовий корпус Одеського інституту інженерів цивільного і комунального будівництва був побудований у 1930 році за проектом Ф.А.Троуп'янського на території саду колишнього Інституту шляхетних дівиць. Будівля побудована у стилі конструктивізму, на той час домінантного у архітектурі.

При інституті був створений Робфак, на будівельному і сантехнічному факультетах були утворені групи вечірнього та заочного навчання.

Провідна кафедра Інженерних конструкцій об'єднувала тоді наступні дисципліни: статику споруд, залізобетонні, металеві, дерев'яні конструкції, основи і фундаменти. Керував кафедрою, у співдружності з П.О.Міняєвим та Б.Л.Ніколаї, провідний інженер і вчений, випускник Петербурзького інституту інженерів шляхів сполучення, професор Микола Миколайович Зарембо-Владичанський (1884-1959).

У числі його дослідницьких робіт – теорія безрозкісних залізобетонних ферм, оболонки подвійної кривини, кільцевих фундаментів, розрахунок простих і складних рам, внесок в новий тоді метод розрахунку за стадією руйнування. Особливий цикл робіт в області мостобудування і гідротехніки.

Активний учасник організації Будівельного факультету ОПУ і Будівельного інституту у 1930 р., в якому на протязі 18 років (з 1930 по 1948 р.р.) керував профільюючою кафедрою інженерних конструкцій.

Людина скромна, яка цуралася усілякої претензійності, і до того ж один з кращих інженерів-практиків, «інженер милістю Божою», - казали про нього колеги.

Брав активну участь у відновленні різних споруд і будівель, включаючи унікальні. Так, у 1925 р. під його керівництвом: відновлений Одеський оперний театр після пожежі; виконаний унікальний підйом безбалочних перекриттів будівлі холодильника Одеського м'ясокомбінату, зруйнованої у 1944 р. відступаючими окупантами. Багато інших цікавих інженерних рішень було прийнято й по інших об'єктах.

Мав талант розв'язувати найскладніші теоретичні та інженерні задачі витончено й просто.

Його життя і діяльність осяяні добротою і скромністю, розумом і талантом.

Навчальну, навчально-методичну і наукову роботу на кафедрі проводили: С.М.Бортник, Ф.М.Диментберг, П.Л.Єременок, В.К.Іванов,

І.Є.Прокопович, В.І.Реут, А.І.Руденко, В.М.Штейнберг. Усі вони у різні роки захистили кандидатські дисертації, а Ф.М.Диментберг, П.Л.Єременок, І.Є.Прокопович і В.І.Реут – докторські.

Науково-дослідна робота кафедри довоєнних років присвячена проблемам розрахунків міцності та стійкості просторових стержневих і тонкостінних систем, прикладенням до народжуваного у 30-ті роки методу розрахунку за руйнівними зусиллями (запропонованого ще у 1904 році А.Ф.Лолейтом).

Більшість викладачів кафедри активно співробітничали з Одеським філіалом Українського науково-дослідного інституту цивільних, промислових та інженерних споруд, працювали консультантами в проектних й будівельних організаціях, що збагачувало інженерний процес і науково-дослідницьку роботу.

Організація в Одесі філіалу УкрНДІБ (інший філіал – у Києві, а основний інститут у Харкові) свідчила про авторитет одеської будівельної школи вчених і інженерів.

Розвиток і спеціалізація знань, а також зростання контингенту студентів потребували створення спеціалізованих кафедр. Тому статика споруд була передана до новоутвореної кафедри Будівельної механіки, а в повоєнні роки (в 1951 і 1960 р.р.) на базі кафедри Будівельних конструкцій були утворені ще три кафедри: Основ і фундаментів; Залізобетонних і кам'яних конструкцій; Металевих, дерев'яних і пластмасових конструкцій.

Кафедра Інженерних конструкцій – Будівельних конструкцій – Залізобетонних і кам'яних конструкцій жила повнокровним, багатограним життям. Лекції, практичні заняття, керівництво курсовим і дипломним проектуванням, активна наукова робота в сполученні із громадською завжди були принципом і стилем роботи викладачів кафедри.

З перших днів Великої Вітчизняної війни пішли на фронт С.М.Бортник, П.Л.Єременок, І.Є.Прокопович, пізніше А.Д.Єксарев, Ф.М.Колотилов, А.І.Крайній, В.П.Шкурівський, брав участь в одеському підпіллі О.Е.Лопатто.

Після звільнення Одеси 10.04.1944 р. інститут почав працювати з перших днів – з 14.04.1944 р.

На початок навчального року (1 жовтня 1944 року) в інституті нарахувалось 172 студенти.

Кафедрою, як і раніше, керував професор М.М.Зарембо-Владичанський.

1 грудня 1944 р. за рішенням Наркомату комунального господарства УРСР директором інституту був призначений П.Л.Єременок, демобілізований з лав Радянської Армії.

У 1948 році завідувачим кафедрою Інженерних конструкцій був призначений директор інституту П.Л.Єременок.

Єременок Петро Львович, доктор технічних наук, професор, з 1944 р. по 1970 р. – директор, а потім ректор інституту на протязі 26 років; завідувачий профільною кафедрою Залізобетонних і кам'яних конструкцій, якою успішно керував 27 років.

У 1930 році закінчив Одеський Робітничий Вечірній Індустріальний інститут, будівельне відділення. Учень професорів М.М.Зарембо-Владичанського і Б.Л.Ніколаї.

З 1930 р. по 22 червня 1941 р. – головний конструктор і головний інженер в проектних та будівельних організаціях. Одночасно з 1930 р. по 1941 р. працював в Одеському інституті цивільного і комунального будівництва, спочатку асистентом, потім доцентом, деканом будівельного факультету в робітничому університеті.

Учасник Великої Вітчизняної війни. За доблесть і мужність П.Л.Єременок нагороджений орденами Червоного Прапора та Червоної Зірки й чотирма медалями.

Після поранення й тяжкої контузії у 1944 році – знову інститут. Починаючи з грудня 1944 р., завдяки грамотному керівництву та відмінним результатам наукової й виховної роботи вивів інститут у передні лави вузів країни. П.Л.Єременок створив і очолив нову наукову школу теорії міцності слабких природних каменів у кладці і в якості заповнювачів для бетонів, а також армованих конструкцій з таких бетонів. Серед його учнів 5 докторів і 28 кандидатів технічних наук, діячі держави, міста, а також майбутній ректор академії – В.С.Дорофєєв, який блискуче захистив у 1972 р. кандидатську дисертацію.

П.Л.Єременок мав стратегічне мислення, був твердим у відстоюванні інтересів інституту і, одночасно, був доброю, чуйною людиною, готовою допомогти тим, хто до нього звертався. При ньому був побудований гуртожиток, будувались житлові будинки для викладачів і співробітників. Єременок і ОІБІ – нероздільні. П.Л.Єременок щиро поважали і любили. Його пам'яті присвячена меморіальна дошка в головному корпусі Академії.

При ньому кафедра поповнилася досвідченими спеціалістами з виробництва: професор Ф.П.Винокуров, доцент І.М.Чистяков, асистент Ф.Л.Клепко, асистент В.Н.Штох, ст. викладач А.І.Крайній і випускниками кафедри – асистентами С.М.Скарлато, В.Ф.Тичковим, В.Г.Токарчук, С.П.Лабунським, О.Е.Лопатто, С.В.Макаровим, А.С.Столевичем та іншими.

Визначився основний напрям науково-дослідних робіт кафедри «Комплексне використання природних матеріалів у будівництві», який

став основою для створення наукової школи. Цей напрям продовжився й розвивався під керівництвом професора О.Е.Лопатто – завідувача кафедрою з 1974 р. по 1989 р.

Лопатто Олександр Едуардович – Заслужений працівник вищої школи УРСР, кандидат технічних наук, професор, член Одеського відділення Академії будівництва України, Української Академії оригінальних ідей.

Олександр Едуардович Лопатто народився 19 серпня 1921 року в м. Вінниця. З 1931 року, разом з батьками, - в Одесі. Батько – Едуард Ксаверійович Лопатто закінчив хімічне відділення Московського вищого технічного училища, з 1938 року – доктор технічних наук, декан Хімічного факультету Одеського політехнічного інституту.

Після закінчення середньої школи № 28 О.Е.Лопатто віддав дань хімії, закінчив три курси Хімічного факультету ОПІ, завершивши, однак, освіту в Одеському інституті інженерів цивільного і комунального будівництва, пізніше – Одеський інженерно-будівельний інститут (ОІБІ).

Трудову діяльність почав до і після закінчення інституту у 1945 році у Всесоюзному тресті Промстройпроект: технік, інженер, керівник бригади; відновлював і проектував об'єкти промисловості Одеси, Запоріжжя, Молдавії. Учень професора М.М.Зарембо-Владичанського.

В роки Великої Вітчизняної війни О.Е.Лопатто брав участь в Одеському підпіллі.

Декан факультету ПЦБ, перший начальник науково-дослідного відділу інституту – НДВ, завідувач кафедрами Виробництва будівельних конструкцій, Залізобетонних і кам'яних конструкцій на протязі 11 та 12 років, відповідно, організатор Будівельно-технологічного факультету.

Опублікував понад 160 наукових статей і 21 книгу по залізобетону, історії будівельної науки і техніки. Автор до десяти розробок конструкцій і технологій: пневмоопалубки оболонок, нових конструкцій плит, самонапруження трубобетону; залізобетону у машинобудуванні, польових випробувань керамзитобетонних рам та інших.

Підготував 12 кандидатів технічних наук, 5 з них – з участю О.А.Кучеренка.

На кафедрі функціонували три добре обладнані лабораторії: учбової (пізніше, залізобетонних конструкцій), легких бетонів, сейсміки (пізніше, кам'яних конструкцій). Для останньої силами кафедри побудована окрема будівля, обладнана унікальним 1000-тонним пресом, на якому досліджують конструкції та їх фрагменти в натуральну величину, а також обладнану мостовим краном. Ще один потужний 500-тонний прес і універсальний прес, який створює статичне и динамічне наван-

таження, встановлені в лабораторії залізобетонних конструкцій. Співробітники кафедри виконали: натяжний стенд в лабораторії легких бетонів, центрифуги для виготовлення фрагментів труб, устаткування для студентських наукових робіт. В учбовій лабораторії обладнали клас для студентських камеральних робіт.

Основний напрямок науково-дослідних робіт колективу кафедри (викладачів, аспірантів, здобувачів, лаборантів) – теоретичні розробки міцності слабких природних каменів в кладці і в якості заповнювачів для бетонів, а також армованих конструкцій з цих бетонів (д.т.н., професор П.Л.Єременок та його учні); експериментально-теоретичне обґрунтування використання штучних пористих заповнювачів для бетонів у поєднанні з ефективною арматурою (к.т.н., професор О.Е.Лопатто, к.т.н., доцент В.С.Дорофєєв, к.т.н., доцент А.С.Столевич з їх учнями); створення, по суті, нових конструкційних матеріалів на основі низькоміцних компонентів (к.т.н., доцент В.О.Ящук, к.т.н., доцент В.С.Дорофєєв та їх колеги); дослідження вулканічних шлаків Далекого Сходу і Монголії (дослідження к.т.н., доцента В.Ф.Майбороди та її колег); дослідження керамзиту для можливості його використання в будівлях підвищеної поверховості (дослідження к.т.н., доцента А.С.Столевича і його колег).

Вперше дослідив спільність роботи керамзитобетону на вапняковому піску з ефективною арматурою В.Г.Суханов.

Теоретичні дослідження к.т.н., доцента В.Г.Бессонова, його й асистентів Г.С.Чобана та Г.В.Вірясова експериментальні роботи присвячені створенню метода оптимізації розрахунку плитних та інших конструкцій за міцністю й деформативністю на основі встановленого зв'язку між величинами згинальних моментів у перерізах та їх жорсткістю. Дослідження к.т.н., доцента Т.О.Командриної (в співавторстві) – «Просторові розрахунки будівель». В дослідженнях із сейсмостійкості будівель брали участь Ю.В.Ізмайлов, В.В.Майборода, Т.В.Стефанська.

Виготовлення залізобетонних труб за новою технологією – розробка к.т.н., доцента Л.Д.Діордієнка та його колег.

Проблемою міцності бетону і залізобетонних елементів при врахуванні неоднорідного напруженого стану, нелінійного деформування та історії навантаження зайняті В.Г.Щелкунов, який захистив у 1993 р. на цю тему докторську дисертацію. Закінчив докторську дисертацію І.О.Узун, присвячену розрахункам залізобетонних елементів, з врахуванням їх нелінійного деформування і швидкості навантаження.

Старший викладач В.А.Бачманов проводив дослідження впливу вологообміну бетону з оточуючим середовищем на його деформативність та міцність.

Старший викладач Ю.В.Заволока проводив дослідження залізобетонних конструкцій, армованих цільнорешітчастою арматурою, одержаною за новою технологією, розробленою Центральним конструкторсько-технологічним бюро (ЦКТБ) Чорноморського Раднаргоспу. Вів ділове листування з французькою фірмою «Metal Deploye». Оpubлікував 3 статті у провідних технічних журналах України та Радянського Союзу.

Досить обширні закордонні зв'язки кафедри і викладачів. Кафедра – єдиний в інституті колектив, який проводить закордонну багаторічну й плідну госпдоговірну й науково-дослідну роботу: для потреб МНР досліджені вулканічні шлаки в якості заповнювачів для бетонів і конструкції з таких бетонів. Для виконання цих робіт до МНР В.Ф.Майборода, І.П.Єременок, В.Т.Пшеничний, О.В.Ахназарян.

А.С.Столевич та В.О.Яшук брали участь в роботі конференції Академії будівництва БНР. За запрошенням Вищої інженерної школи в м. Вісмар (НДР) О.Е.Лопатто читав лекції для аспірантів і студентів, які були продовжені у Веймарі й Дрездені.

Ю.В.Заволока протягом трьох років читав французькою лекції по залізобетонним і кам'яним конструкціям в Камбоджі. У 1969-1970 навчальному році був завідувачем кафедрою будівництва. За великі успіхи в організації навчальної та наукової роботи і в проведенні дипломного проектування студентів першого випуску Вищого технічного інституту кхмеро-радянської дружби була висловлена подяка, та Юрій Васильович був нагороджений Почесною грамотою Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР.

Для вивчення наукових розробок кафедри, постановки навчального процесу і стажування приїжджали спеціалісти та викладачі з Дрездена й Карл-Маркс-Штадта, з ПНР та НРБ.

Зв'язок кафедри із виробництвом перш за все на тому, що більшість викладачів працювали до інституту у проектних та виробничих організаціях: В.А.Бачманов, В.Г.Бессонов, Г.В.Вірясов, Л.Д.Діордієнко, П.Л.Єременок, Ю.В.Заволока, Т.О.Командрина, О.Е.Лопатто, В.Ф.Майборода, А.К.Морякова, А.С.Столевич, Р.Л.Тимчишина, В.М.Штейнберг, В.О.Яшук – 70 % складу кафедри.

Методичні розробки кафедри, спрямовані на поліпшення навчального процесу, спираються на результати науково-дослідних робіт. Оpubліковані та перевидані при змінах у нормах Керівництва до лабораторних робіт, до першого та другого курсових проектів із залізобетонних і кам'яних конструкцій, програма об'єднаної й переддипломної практик після 4 курсу (В.А.Бачманов, Ю.А.Босий, В.В.Дорожкін, В.С.Дорофєєв, П.Л.Єременок, Ю.В.Заволока, О.Е.Лопатто,

В.Ф.Майборода, А.К.Морякова, А.С.Столевич, Р.Л.Тимчишина, В.М.Штейнберг).

Видані Методичні вказівки для НДРС «Дрібнозернисті вапнякові бетони і конструкції на їх основі» (П.Л.Єременок, Л.Д.Діордієнко, В.С.Дорофєєв, Р.Л.Тимчишина) та Керівництво з проектування збірно-монолітних покриттів по безраскосних фермах (І.О.Узун).

Надруковані підручники та посібники, автори: професор П.Л.Єременок, професор О.Е.Лопатто, доцент В.Ф.Майборода.

З 1989 р. по 2002 р. кафедрою керували: к.т.н., доцент В.О.Ящук, доцент В.А.Бачманов, д.т.н., професор В.Г.Щелкунов, професор С.В.Макаров.

З 2002 року кафедру очолив д.т.н., професор, ректор академії В.С.Дорофєєв – випускник кафедри.

Дорофєєв Віталій Степанович – Заслужений діяч науки і техніки України, ректор, доктор технічних наук, професор, дійсний член Академії будівництва України, завідувач кафедру Залізобетонних і кам'яних конструкцій, провідний вчений України, талановитий організатор та педагог.

Віталій Степанович Дорофєєв народився 1 серпня 1942 року в м. Волгограді.

По закінченні середньої школи в м. Нова Каховка у 1959 році вступив до Одеського інженерно-будівельного інституту, який успішно закінчив у 1964 році по спеціальності «Промислове та цивільне будівництво».

З 1965 року по 1967 рік працював на виробництві та проходив дійсну військову службу. У 1967 році вступив до очної аспірантури ОІБІ на кафедру Залізобетонних і кам'яних конструкцій. Науковий керівник – д.т.н., професор П.Л.Єременок.

Тема кандидатської дисертації по спеціальності 05.23.01 «Дослідження згинаних елементів залізобетонних конструкцій з дрібнозернистого вапнякового бетону при дії поперечних сил».

За час перебування в аспірантурі В.С.Дорофєєв виконав великий обсяг експериментальних робіт за темою дисертації, проявив себе вдумливим, ерудованим дослідником, який має глибокі знання. Експериментальна частина наукової роботи і дисертація в цілому були ретельно виконані. Дисертація була блискуче захищена у 1972 році. В процесі роботи над дисертацією В.С.Дорофєєвим були встановлені наукові та ділові зв'язки з провідними вченими СРСР, маючі важливе значення для багатогранної роботи ОІБІ. 26 червня 1978 року ВАК при Раді Міністрів СРСР присвоїв В.С.Дорофєєву вчене звання доцента по кафедрі Залізобетонних і кам'яних конструкцій.

Враховуючи відмінні організаторські здібності В.С.Дорофєєва, керівництво інституту, в період з 1974 по 1982 р.р., призначає його заступником декана провідного, базового факультету КПЦБ, а надалі й заступником декана та деканом по роботі з іноземними студентами.

Для проведення ефективної соціальної політики вузу, у жовтні 1986 року колектив Одеського інженерно-будівельного інституту обирає Віталія Степановича Дорофєєва головою профкому. На цій посаді знаходився по березень 1987 року.

31 січня 1991 року рішенням Державного комітету СРСР по народній освіті Дорофєєву Віталію Степановичу було присвоєне вчене звання професора по кафедрі Залізобетонних і кам'яних конструкцій.

ВАК України, рішенням спеціалізованої вченої Ради Придніпровської Державної академії будівництва та архітектури від 20 січня 1994 року Дорофєєву Віталію Степановичу був присуджений науковий ступінь доктора технічних наук.

Президія Міжнародної Академії комп'ютерних наук і систем постановою від 27 травня 1994 року присвоює Віталію Степановичу звання академіка і, одночасно, призначає його академіком-секретарем Південно-Українського територіального науково-виробничого відділення з метою прискореного розвитку науково-виробничого потенціалу Південного регіону України.

З березня 1987 року по квітень 1997 року – проректор по навчальній роботі та перший проректор інституту, пізніше – академії.

З 1982 р. проводить наукове керівництво аспірантами. Напрямок наукової діяльності – вплив технологічної пошкодженості на фізико-механічні властивості бетонів і роботу залізобетонних конструкцій при різних діях навантажень та оточуючого середовища; дослідження та розрахунок залізобетонних конструкцій по нормальних та похилих перерізах з врахуванням нелінійної роботи, передісторії навантаження і дійсної діаграми деформування бетону; утилізація в будівництві відходів промисловості; проектування і розрахунок сейсмостійких будівель та споруд.

Засновник і керівник самостійної наукової школи «Вплив технологічної пошкодженості і структури бетонів на роботу бетонних та залізобетонних конструкцій під навантаженням». Хороша школа сприяла швидкому зростанню професіоналів. Підготував 20 кандидатів технічних наук та 5 докторів технічних наук. Зараз навчаються ще 5 аспірантів та 1 докторант. Ефективність підготовки аспірантів – 100 %. Зараз є консультантом ще по двох докторських дисертаціях. Автор 12 винаходів, опублікував понад 500 наукових робіт, зокрема, 18 монографій та навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України.

Наукова тематика, визначена В.С.Дорофєєвим, увійшла до лав пріоритетних наукових напрямків Міністерства освіти і науки України. За його участі була створена Спеціалізована вчена Рада Д41.085.01 із захисту докторських і кандидатських дисертацій, відповідно, по спеціальностям 05.23.01 – Будівельні конструкції, будівлі та споруди і 05.23.05 – Будівельні матеріали та вироби. Одночасно Віталій Степанович є членом науково-технічних рад в області будівництва. Бере активну участь в атестації науково-педагогічних працівників України як рецензент та офіційний опонент під час захисту докторських і кандидатських дисертацій в різних навчальних і науково-дослідних закладах України.

Завдяки ініціативі та прикладенню величезних зусиль Віталія Степановича наша академія має своє фахове наукове видання. Як керівник багатьох аспірантів В.С.Дорофєєв опікувався тим, щоб наші аспіранти мали власний збірник, для публікації результатів своїх досліджень (до речі, учні нашої академії мають право на безкоштовний друк своїх одноосібних статей). Віталій Степанович входить до складу редакційних колективів багатьох наукових видань, з 2004 року очолює редколегію «Вісника Одеської державної академії будівництва та архітектури». В.С.Дорофєєв є відповідальним редактором 17 колективних та індивідуальних монографій, значної кількості збірників наукових праць, зокрема, «Технологічна пошкодженість бетону та її вплив на роботу конструкцій» (1993 р.), «Деякі нелінійні моделі ґрунтового середовища» (2007 р.), «Композиційні будівельні матеріали та конструкції. Структура. Самоорганізація. Властивості» (2010 р.).

У 2012 р. опублікований бібліографічний показник робіт Віталія Степановича Дорофєєва. В ньому відображені основні етапи життя, педагогічної, наукової, науково-організаційної діяльності доктора технічних наук, професора, ректора академії Віталія Степановича, добре відомого спеціаліста в Україні та за її межами.

Багато уваги приділяв Віталій Степанович формуванню вітчизняної нормативної бази в області будівництва. Брав участь у підготовці 10 нормативних проектів, зокрема: ДБН В.2.6-98:2009. Конструкції будинків і споруд. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення проектування; ДБН В.3.2-2-2009. Реконструкція, ремонт, реставрація об'єктів будівництва. Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт; ДБН В.1-1-12.2014 «Будівництво в сейсмічних районах України».

Завдяки фундаментальним знанням та широкій ерудиції Віталій Степанович користується заслуженою повагою у колах вчених-будівельників. У співдружності з видатними вченими В.М.Вировим,

В.І.Соломатовим, О.С.Залесовим, С.Ф.Клованичем, В.О.Гришиним були видані монографії та книги.

В.С.Дорофеев – мудрий керівник та чудовий організатор. За короткий час ректор В.С.Дорофеев виконав велику роботу. Завдяки його ініціативі у 2004 році на основі факультетів були засновані інститути: архітектурно-художній, інженерно-будівельний, інженерно-екологічних систем, будівельно-технологічний, центр післядипломної освіти, у 2009 році – центр доакадемічної освіти. В результаті, - академія стала одним з найбільших центрів підготовки наукових та інженерних кадрів півдня України.

Віталій Степанович через суд повернув академії будівлю колишньої їдальні «Березань» та приміщення роздягальні на стадіоні, організував активну роботу з комп'ютеризації навчальних приміщень кафедр, постійно проводився поточний ремонт приміщень, комунікацій та будівель академії. Реконструйована територія, прилегла до головного корпусу. Це далеко не повний перелік виконаного при постійному дефіциті та скороченні бюджету вузу.

В.С.Дорофеев підняв на новий рівень міжнародну діяльність кафедр і академії, яка виконується згідно договорів, укладених з навчальними закладами: Великобританії, Франції, Іспанії, Італії, Польщі, Болгарії, Ізраїлю, Росії, Казахстану, Румунії, Вірменії, Азербайджану, Албанії, Хорватії й Молдови, а також з підприємствами Австрії, Німеччини, Туреччини, Росії й Білорусії.

У 2009 році за ініціативою В.С.Дорофеева на базі академії був створений міжнародний науково-дослідний центр, який він і очолив. Академія є дійсним членом Асоціації європейських університетів Magna Charta, а також Тулуарської мережі університетів (США). Академія бере участь у 2-х міжнародних проектах, які фінансуються Європейською Радою.

Визнанням авторитету В.С.Дорофеева було його призначення науковим керівником Лабораторії обстеження будівель і споруд, директором Проблемного інституту сейсмостійкого будівництва Академії будівництва України. Віталій Степанович є членом правління Української та Європейської Асоціації сейсмостійкого будівництва і Координаційної ради із сейсмостійкого будівництва Одеської міської Ради. Перший заступник голови Експертно-консультативної комісії з питань нового будівництва та реконструкції будівель перших масових серій Одеської міської Ради. Член кваліфікаційної ради з присудження ступеня «Доктор будівництва» Академії будівництва України. Віталій Степанович займається також великою громадською діяльністю, був обраний депутатом Одеської міської Ради V і VI скликань, входить до

складу постійної мандатної комісії з питань депутатської діяльності та етики, член Міськради V скликання.

Характерна риса Віталія Степановича Дорофєєва – надзвичайна працездатність. Ця закоханість у працю, беззавітна віддача себе справі, наміченій цілі дали вражаючі результати, забезпечивши безперервність наукового й адміністративного зростання. З 1967 року й по теперішній час пройдений шлях від аспіранта до ректора однієї з провідних академій півдня України, при цьому послідовно пройдені усі етапи творчого і адміністративного зростання: аспірант, асистент, старший викладач, доцент, професор, завідувач кафедрою Залізобетонних і кам'яних конструкцій, заступник декана, декан, перший проректор, ректор. Досконале знання роботи всіх підрозділів академії забезпечують ефективність керівництва. Віталій Степанович Дорофєєв усім, чого досяг, зобов'язаний своїм талантам, неймовірній працелюбності та силі волі, тому відчував себе завжди незалежним, і незалежність цю завжди цінує. Вольовий, наполегливий у виконанні поставлених задач. Самокритичний. Його кредо – «Рух вперед!». Ніколи не зупиняється на досягнутому. В.С.Дорофєєв задає підвищені вимоги до щоденної роботи аспірантів, викладачів, стверджуючи, що – «нові ідеї виникають у середовищі активно працюючих спеціалістів».

Присвятивши себе служінню науці, постійно виконуючи роботу із створення нових та підтримки існуючих наукових шкіл, Віталій Степанович всіляко заохочує наукових працівників академії до написання докторських дисертацій, створюючи при цьому необхідні умови для їх виконання.

Абрам Федорович Іоффе – великий вчений-фізик стверджував, що «наукова діяльність лише тоді плідна, коли вона становить зміст життя, його мету».

Плідна наукова, інженерна, педагогічна та громадська діяльність Віталія Степановича Дорофєєва високо оцінена Україною, зокрема нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, Почесними грамотами Президії Верховної Ради України, Одеської облради, Одеської міськради, орденом «Маршалі» III ступеня Одеської міськради та Почесними знаками голови Одеської облгосадміністрації, Одеської облради, Одеської міськради, Південно-Української академії бізнесу. Крім того, В.С.Дорофєєв нагороджений знаком «Почесний працівник Держзводгоспу України», знаком «Почесний енергетик України» і Почесною грамотою Одеського обласного комітету профспілки працівників освіти і науки України. Він є лауреатом премії Академії будівництва України імені академіка М.С.Буднікова. Нагороджений дипломом «Патріот України» в міжнародному проекті «Україна і українці – цвіт нації, гор-

дість країни». Удостоєний знака «За видатні успіхи у роботі» в області вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

Міжнародні нагороди свідчать про визнання вченого на світовому рівні. У вересні 2007 р. В.С.Дорофєєв нагороджений медаллю імені М.В.Ломоносова від Міжнародної академії наук екології, безпеки людей і природи (МАНЕБ) за розвиток екологічної науки і охорони життєдіяльності. Нагороджений орденами: «Слов'янська честь» - за внесок в розвиток економіки, відродження духовності і слов'янської єдності; «Російська честь», «Орден Сократа» Міжнародної корпорації соціального партнерства «Europe Business Assembly» (Оксфорд, Англія) в рамках національної іміджевої програми «Лідери ХХІ століття» за особливий внесок в інтелектуальний розвиток сучасного суспільства.

В.С.Дорофєєв – чуйна, цільна, відповідальна людина, яка тонко сприймає дійсність, справжній патріот України.

За період керування професором В.С.Дорофєєвим кафедрою Залізобетонних і кам'яних конструкцій на кафедрі відбулись кардинальні зміни. Були запрошені для роботи на кафедрі крупні вчені і висококваліфіковані спеціалісти-виробничники. Зокрема, - д.т.н., професор Т.Н.Азізов, к.т.н., професор Й.Я.Подольський – один з найкращих проєктувальників й будівельників Одеси, талановитий вчений.

Захистили докторські дисертації В.Г.Суханов, В.М.Карпюк.

Активно проходить омолодження професорсько-викладацького складу кафедри. Ця застаріла проблема не вирішувалась десятиріччями. Кафедра поповнилась талановитими молодими спеціалістами, яких особисто відбирав професор В.С.Дорофєєв. Традиції високої вимогливості щодо підбору професорсько-викладацького складу кафедри ЗБіКК дотримувались завжди.

З 36 штатних співробітників кафедри 16 – молоді спеціалісти.

На кафедрі проводиться активна робота з підготовки аспірантів і докторантів. Зараз аспірантів і здобувачів на кафедрі 12 осіб і один – к.т.н., доцент О.В.Мурашко – у докторантурі.

У встановлені строки успішно захистили кандидатські дисертації: Н.В.Пушкар (керівник – д.т.н., професор В.С.Дорофєєв); І.В.Шеховцов (керівник – д.т.н., професор В.С.Дорофєєв); О.Ф.Майстренко (керівник – д.т.н., професор В.С.Дорофєєв); О.В.Мурашко (керівник – д.т.н., професор В.С.Дорофєєв); С.В.Зінченко (керівник – к.т.н., професор А.С.Столевич); О.В.Бондаренко (керівник – к.т.н., доцент І.В.Шеховцов); В.І.Шеховцов (керівник – д.т.н., професор С.Ф.Клованич).

Професор В.С.Дорофєєв в коректній формі, але наполегливо не давав можливості молодим і зрілим вченим залишатися на досягнутому, заохочував активну науково-дослідну роботу та педагогічну роботу.

Суханов Володимир Геннадійович – доктор технічних наук, професор, Заслужений будівельник України. Автор 130 наукових робіт. Талановитий інженер-практик і вчений. Відомий інженер-будівельник в Одесі і за кордоном, зокрема, в Німеччині, Австрії, Італії та інших країнах. Директор будівельно-технологічного інституту ОДАБА. Науковий керівник науково-виробничого центру «Екобуд». Дійсний член Академії будівництва України та Інженерної академії України. Є членом багатьох міських і обласних комісій і рад, зокрема: Координаційної ради зі сейсмостійкого будівництва Одеської міськради; Консультативної ради Управління охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації; Консультативної ради Управління з питань охорони культурної спадщини Одеської міськради; Містобудівної ради Управління містобудування і архітектури Одеської міськради; Містобудівної ради Управління архітектури і містобудівної політики Одеської облдержадміністрації; Ліцензійної ради ДАБК Мінрегіонбуду України; Наглядацької ради наукової державної бібліотеки ім. М.Горького; Комісії з дизайну Одеської міськради. Член ректорату та Вченої ради ОДАБА. Член спецсеминару із захисту кандидатських і докторських дисертацій ОДАБА. В доробку керованого ним науково-виробничого центру «Екобуд»: відновлення будівель: Одеської кірхи, бібліотеки ім. М.Горького, Одеського Будинку вчених, Воронцовського палацу, музею Західного і Східного мистецтва; реконструкція Потьомкінських сходів, Приморського бульвару; проектування і будівництво: трьох супермаркетів «МЕТРО», притулку для бездомних тварин, заводу з переробки тропічних олив «Дельта-Вільмар» (м. Южний), лікарня (м. Южний), Будинок вчителя (м. Київ), храм 12 Апостолів (м. Єрусалим, Ізраїль) та багато-багато інших. Часу катастрофічно не вистачає, і попри максимальну щоденну перевантаженість, Володимир Геннадійович успішно працював над докторською дисертацією під керівництвом д.т.н., професора Валерія Миколайовича Вирового. Дисертацію захистив у 2014 році. Зараз – доктор технічних наук, професор. Людина надзвичайної кваліфікації, багатогранний. Наука і практика, доповнюючи одна одну, тісно й природно переплелись в його діяльності.

Карпюк Василь Михайлович – доктор технічних наук, професор. Проректор по науково-педагогічній роботі, міжнародним зв'язкам та євроінтеграції. Завідувач кафедрою Опору матеріалів, професор кафедри Залізобетонних і кам'яних конструкцій. Нагороджений нагрудним

знаком «Відмінник освіти України». Член Вченої Ради академії. Дійсний член Академії будівництва України. Член Українського, Російського і Міжнародного товариств з механіки ґрунтів, геотехніки і фундаментобудування. Керував договором з розробки реального проекту з підсилення фундаментів Одеського обласного Академічного театру опери і балету, співкерівник наукового супроводу з підсилення фундаментів цієї будівлі. Головний конструктор дзвіниці відновлюваного Спасо-Преображенського кафедрального собору. Понад 20 років керував госпдоговорами з обстеження, розробки проектів відновлення та підсилення пошкоджених конструкцій ТЕЦ.

У 1989 році захистив кандидатську дисертацію під керівництвом к.т.н., професора Олександра Едуардовича Лопатто.

Не зважаючи на постійну, повсякденну завантаженість різною роботою, методично, цілеспрямовано працював над докторською дисертацією під науковим керівництвом д.т.н., професора Віталія Степановича Дорофєєва. У 2013 році блискуче захистив докторську дисертацію. Карпюк В.М. є автором і співавтором понад 200 друкованих праць, з них: 180 – наукових, в тому числі 5 монографій та 20 навчальних посібників, з них 5 – з грифом МОНУ.

Достойний продовжувач традицій школи д.т.н., професора В.С.Дорофєєва. Розвиває новий напрямок – уточнення чинних і розробка нових методів розрахунку складно-напружених стержневих залізобетонних конструкцій.

Підготував 4 кандидатів технічних наук та 30 магістрів. Брав активну участь в розробці й уточненні державних національних норм проектування.

Брав участь у розробці 9 нормативних документів, у тому числі 6 технічних умов Мінпромбуду СРСР по монгольським вулканічним шлакам та конструкціям з них, а також 5-ти державних стандартів з розрахунку й проектування будівельних конструкцій з важкого залізобетону.

Постійно керує науковими роботами студентів, які беруть участь у I-му та II-му турах Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, за які нагороджений Почесною грамотою МОНУ. Лауреат премії ім. С.Б.Ухова. Нагороджений Почесними грамотами МОНУ, обласної адміністрації та Ради народних депутатів в Одеській області.

Бере активну участь в роботі Міжнародних і Всеукраїнських конференцій, збереження і відновлення пам'яток архітектури, історичної і культурної спадщини м. Одеси, проектуванні нових будівель і споруд.

Спокійний, врівноважений характер, ніколи нікого не підведе в будь-якій роботі або життєвій ситуації. Глибоке знання, ерудиція, по-

рядність, доброзичливість - все ці характерні риси Василя Михайловича здобули до нього щирю любов і повагу колег та співробітників академії. Патріот України.

Молоді викладачі кафедри Залізобетонних і кам'яних конструкцій після захисту кандидатських дисертацій продовжують активно працювати в науці та навчальному процесі.

Пушкар Наталя Володимирівна – кандидат технічних наук, професор. Після захисту кандидатської дисертації успішно керувала здобувачами і аспірантами. Троє вже успішно захистили кандидатські дисертації, ще один активно зараз працює над завершенням дисертації. Зараз Н.В.Пушкар – к.т.н., професор, автор 30 наукових і науково-методичних робіт, зокрема двох монографій, трьох навчальних посібників з грифом МОНУ. Член-кореспондент Академії будівництва України, секретар Одеського відділення Академії будівництва України. Директор Центра доакадемічної освіти ОДАБА. Людина доброзичлива, творча, системна, прекрасний педагог.

Костюк Анатолій Іванович – кандидат технічних наук, професор. Директор-декан Інженерно-будівельного інституту ОДАБА. Прийняв наукову естафету та гідно керує заснованою професором А.С.Столевичем науковою школою з дослідження легких бетонів з місцевих матеріалів (на вапняковому піску, з кераліту тощо) і конструкцій на їх основі.

Успішно керує аспірантами. Три його вихованці захистили дисертації кандидатів технічних наук. Під його керівництвом і при безпосередній участі проводяться дослідження конструкційних легких бетонів у рамках держбюджетної фундаментальної теми. У теперішній час двоє його аспірантів працюють над кандидатськими дисертаціями.

Автор понад 110 наукових праць, серед яких 4 навчальних посібники з грифом МОНУ та 11 нормативних документів.

Член-кореспондент Академії будівництва України.

Член спеціалізованого міжкафедрального семінару.

Шеховцов Ігор Владиславович – кандидат технічних наук, доцент, висококваліфікований спеціаліст, інженер-конструктор з багатим досвідом роботи в проектній організації. Постійно займається зі своїм колективом реальним проектуванням сучасних будівель і споруд. Під його керівництвом успішно захистив кандидатську дисертацію талановитий молодий спеціаліст О.В.Бондаренко - к.т.н., доцент. І.В.Шеховцов готує до захисту ще одного аспіранта. Автор 60 наукових і науково-методичних праць. Член-кореспондент Академії будівництва України, член Координаційної ради зі сейсмостійкого будівни-

цтва Одеської міської ради. Натура творча, динамічна, з колосальним потенціалом.

Мурашко Олексій Володимирович – кандидат технічних наук, доцент. Талановитий учень професора Віталія Степановича Дорофєєва, у теперішній час – докторант.

Успішно працює над докторською дисертацією і, одночасно, творчо займається викладацькою діяльністю. За професіоналізм, любов до свого предмету, об'єктивність, доброту та любов до студентів у 2012 та 2013 роках нагороджений премією «Кращий викладач року ОДАБА».

Автор понад 40 наукових статей, виданих в Україні і за кордоном, автор 7 Методичних вказівок. Область наукових інтересів – численні і натурні дослідження сейсмостійкості та надійності будівель. Креативна і інтелігентна, енергійна людина, любить наукову і педагогічну роботу, відноситься до неї творчо, а це – гарантія майбутніх успіхів. Колектив кафедри бажає скорішого завершення роботи над докторською дисертацією і успішного її захисту.

Показники наукової роботи суттєво впливають на рейтинг кафедри. Для поліпшення таких показників кафедри професор В.С.Дорофєєв логічно вважає необхідним збільшити кількість усіх видів публікацій і, перш за все, у закордонних виданнях, які попадають до науково метричних баз даних. Тут слід відмітити позитивний досвід наших шановних колег: д.т.н., професора В.С.Дорофєєва, д.т.н., професора Т.Н.Азізова, д.т.н., професора В.М.Карпюка, д.т.н., професора В.Г.Суханова, к.т.н., професора А.І.Костюка, к.т.н., доцента О.В.Мурашка, к.т.н., доцента І.В.Шеховцова, к.т.н., професора Н.В.Пушкар. Дуже важливо займатися комерціалізацією та впровадженням результатів кафедральних наукових досліджень, активно залучати молодь до виконання наукових досліджень.

Одним з самих важливих напрямків роботи кафедри є міжнародне співробітництво. Молоді співробітники кафедри беруть участь у різних міжнародних конференціях. Так, у Стамбулі (Туреччина) з 24 по 29 серпня 2014 р. проходила 15 Європейська конференція зі сейсмостійкого будівництва і 34 Генеральна асамблея Європейської сейсмологічної комісії.

Від України була представлена делегація у складі 7 осіб, які представляли ДП НДІБК та ОДАБА. Від Одеської державної академії будівництва та архітектури від кафедри ЗБіКК брали участь: к.т.н., доцент І.В.Шеховцов, аспіранти: В.В.Малахов та В.К.Сгупов. На конференції були зроблені 4 доповіді, в яких брали участь: В.С.Дорофєєв, К.В.Сгупов, О.В.Мурашко, О.Адамов. Доповідь 613 на тему: «Новий підхід до оцінки сейсмостійкості будівель в Україні». Доповідь 692:

А.В.Кендзера, К.В.Сгупов, аспірант кафедри ЗБіКК В.К.Сгупов «Сейсмічний моніторинг південно-західних областей України та сусідніх територій». Доповідь 1039: А.К.Хавкін, М.Мар'єнков, К.Баби́к, І.В.Шеховцов, С.В.Петраш, аспірант кафедри ЗБіКК В.В.Малахов «Вібродіагностика стиків збірно-монолітного залізобетону». Доповідь 1945: Ю.І.Немчинов, А.К.Хавкін, М.Г.Мар'єнков, К.Баби́к, В.С.Дорофєєв, К.В.Сгупов, І.В.Шеховцов, С.В.Петраш та інші «Нові національні норми України В.1.1-12.2013 «Будівництво в сейсмічних районах України».

На кафедрі закінчена робота зі створення рейтингової системи оцінювання досягнень викладачів.

Усі дисципліни кафедри на 100 % забезпечені навчальними і робочими програмами.

Повноцінній навчальній та науковій роботі кафедри сприяє її навчально-лабораторна база. Кафедра має дві спеціалізовані аудиторії, комп'ютерний клас, методичний кабінет, дві навчальних і одну наукову лабораторії. Лабораторії обладнані випробувально-пресовим устаткуванням для вирішення численних навчальних і наукових задач, в тому числі унікальним 1000-тонним пресом для випробування елементів конструкцій в натуральну величину. Загальна аудиторно-лабораторна площа складає 1095 м². І це дає свої результати. Щорічно один-два аспіранти або здобувачі кафедри захищають кандидатські дисертації. 25...35 спеціалістів і магістрів за результатами науководослідної роботи студентів беруть участь у оглядах-конкурсах студентських наукових робіт, де посідають призові місця.

Щорічно випуск бакалаврів, спеціалістів і магістрів, які захищають дипломи на кафедрі – 130...150 осіб, 7...10 іноземних студентів в їх числі.

За результатами щорічних змагань, що раніше практикувалось, кафедра - незмінно на першому-другому місцях в інституті.

Багато випускників кафедри стали міністрами, керівниками будівельних трестів, директорами, головними інженерами, крупними вченими – це її гордість. Серед них: В.В.Бойко, В.Б.Верепенко, Б.В.Гервазюк, О.П.Рекша, С.С.Графов, А.І. та Л.А.Дорошенко, Ю.Д.Золотухін, В.А.Ільїн, Ю.Б.Котов, М.П.Нетреба, М.О.Поляков, Г.Л.Таукач, В.І.Журавок, С.Б.Захаревський, Є.Г.Ясін, А.П.Трощєновський, М.І.Узун, О.Чемія, В.С.Чечик, В.С.Дорофєєв, В.М.Карпюк, В.Г.Суханов та інші.

Кафедру можна по праву назвати «Поліклінікою для будівель і споруд». Не проходить й дня без обстеження будівельних конструкцій, які потребують підсилення або заміни, видачі необхідних відповідних ви-

сновків і рекомендацій. Велику роботу з технічного обстеження будівель і споруд м. Одеси, області та півдня України та розробки методів їх реконструкції й підсилення виконують викладачі кафедри: професори В.С.Дорофєєв, Л.Д.Діордієнко, А.І.Костюк, В.Г.Суханов, В.М.Карпюк; доценти: Г.П.Коломійчук, П.П.Семчук, І.В.Шеховцов, Г.С.Чобан. Ними обстежена велика кількість житлових, промислових і громадських будівель, видані рекомендації з реконструкції театрів м. Одеси: Академічного Опери і балету, Російського драматичного, Українського драматичного, театру Музичної комедії; морських портів: Одеського, Іллічівського, Южненського; готелів: «Красная», «Лондонська», «Чорне море», «Пассаж»; багатьох шкіл, дитячих закладів, поліклінік, лікарень, спортивних споруд. Щорічний обсяг госпдоговірних та держбюджетних науково-дослідних робіт складає 200...500 тис. грн.

Члени кафедри виконують наукову, громадську та викладацьку роботу. Зокрема:

Азізов Талат Нуредінович – доктор технічних наук, професор. Завідувач кафедрою техніко-технологічних дисциплін Уманського державного педагогічного університету. Автор 120 наукових робіт, в тому числі 3 монографій. Дійсний член Академії будівництва України. Член міжнародної асоціації мостовиків IABSE (International Association for Bridge and Structural Engineering). Входить до складу спеціалізованої вченої ради Д41.085.01 ОДАБА та спецради з присудження наукового ступеня кандидата технічних наук в ДП «Науково-дослідний інститут будівельних конструкцій» (НДІБК, м. Київ).

Область наукових інтересів: жорсткість залізобетонних конструкцій з тріщинами при крученні та її вплив на просторову роботу перекриттів й мостів.

Подольський Йосиф Якович – кандидат технічних наук, професор. Директор і головний конструктор інституту «БудНДПроект».

Автор 50 публікацій, 4 авторських свідоцтв, 2 нормативних документів, а також багатьох проектів будівель та споруд різного призначення.

Область наукових інтересів: залізобетонні і сталеві конструкції зменшеної висоти; каркаси багатоповерхових будівель з укрупненими сітками колон; попередньо-напружені тонкостінні просторові конструкції покриттів; методи розрахунку зіставлених конструкцій; проектування, підсилення і реконструкція будівель та споруд різного призначення.

Діордієнко Леонід Дмитрович – кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, професор. Керівник науково-дослідної лабораторії «Діагностика будівель і конструкцій» Автор 118 наукових

робіт, в тому числі одного навчального посібника з грифом МОНУ. Дійсний член Академії будівництва України. Член-кореспондент Інженерної академії України, керівник секції «Будівництво і будіндустрія» ІА України. Вчений секретар Вченої ради ОДАБА.

Область наукових інтересів: дослідження центрифугованих залізобетонних конструкцій; надійність залізобетонних і кам'яних конструкцій за умов тривалої експлуатації.

Семчук Павло Петрович – кандидат технічних наук, доцент. Автор 120 наукових і навчально-методичних праць, в тому числі 3 монографій, 2 навчальних посібників. Головний інженер науково-дослідної лабораторії «Діагностика будівель і споруд». Член Національної спілки журналістів України. Академічний радник Інженерної академії України.

Область наукових інтересів: використання вулканічних шлаків і вапняку-черепашнику в будівництві; надійність залізобетонних та кам'яних конструкцій в умовах тривалої експлуатації; дослідження навчально-методичних проблем вищої школи з метою покращення навчального процесу. Знавець української мови і літератури. Щедро віддає свої знання студентам. Патріот України.

Заволока Юрій Васильович – доцент. Автор 116 наукових і навчально-методичних праць, в тому числі 3 навчальних посібників, один з яких з грифом МОНУ, 10 навчально-методичних посібників французькою мовою. Нагороджений Грамотами в номінаціях: «Кращий викладач 2007-2008 навчального року» та «Кращий викладач 2009-2010 навчального року».

Область наукових інтересів: удосконалення розрахунку і технології виготовлення сучасних залізобетонних конструкцій з метою зниження матеріаломісткості.

Коломійчук Григорій Петрович – кандидат технічних наук, доцент. Автор 120 наукових робіт, в тому числі 3 навчальних посібників (один – з грифом МОНУ).

Область наукових інтересів: дослідження залізобетонних тонкостінних просторових конструкцій; програмові комплекси та експертні системи поведінки несучих систем будівель і споруд; розрахунки залізобетонних елементів, які нелінійно деформуються; конструкції, пошкоджені пошкодженнями.

Майстренко Оксана Федорівна – кандидат технічних наук, доцент. Автор 40 наукових і науково-методичних робіт, зокрема 2 технічних умов, однієї монографії, 3 навчальних посібників.

Вчений секретар між кафедрального семінару. Вчений секретар кафедри.

Область наукових інтересів: будівельні матеріали з використанням відходів промислового виробництва, в тому числі продуктів спалювання твердих побутових відходів.

Чудовий організатор. Здібний педагог.

Чобан Григорій Степанович – кандидат технічних наук, доцент.

Тривалий час відповідав в академії за заочну освіту.

Автор близько 60 наукових і навчально-методичних праць.

Область наукових інтересів: розрахунок і конструювання залізобетонних конструкцій за деформованою схемою.

Філіпович Григорій Тимофійович – доцент. Автор 14 наукових робіт.

Область наукових інтересів: легкі бетони на місцевих заповнювачах і конструкції на їх основі: стінові керамзитобетонні блоки, блоки з вулканічної пемзи.

Безушко Денис Іванович – кандидат технічних наук, доцент. Автор 19 наукових праць, в тому числі 1 монографії.

Область наукових інтересів: напружено-деформований стан залізобетонних конструкцій та шляхи визначення і забезпечення надійності інженерних споруд.

Бондаренко Олексій Володимирович – кандидат технічних наук, доцент. Автор 20 наукових робіт.

Область наукових інтересів: технологічна пошкодженість конструкцій, нелінійність поведінки залізобетонних конструкцій.

Шеховцов Владислав Ігоревич – кандидат технічних наук, доцент. Автор 17 наукових та навчально-методичних праць, серед яких 1 монографія.

Заступник голови профбюро Інженерно-будівельного факультету.

Область наукових інтересів: напружено-деформований стан залізобетонних конструкцій та шляхи визначення і забезпечення надійності будівель й споруд.

Суханова Світлана Володимирівна – кандидат технічних наук, доцент.

Автор 7 наукових праць.

Область наукових інтересів: дослідження реологічних та технологічних властивостей глинистих речовин для проведення комунікацій методом горизонтально-спрямованого буріння; вартісна оцінка об'єктів нерухомості.

Диколь Кирило Вікторович – доцент. Брав участь в розробці проєктів та розрахунку 30 будинків різного призначення, в тому числі понад 10 багатоповерхових споруд.

Область наукових інтересів: розрахунок конструкцій висотних будівель в сейсмічних районах за допомогою електронних обчислювальних комплексів, випуск проектної документації.

Зінченко Світлана Василівна – кандидат технічних наук, асистент. Автор 17 наукових праць.

Область наукових інтересів: використання місцевих пористих заповнювачів і відходів промисловості у згинаних залізобетонних елементах конструкцій.

Сузанська Тетяна Анатоліївна – асистент. Автор 3 наукових та 3 навчально-методичних робіт. Багато років була проформгом кафедри.

Область наукових інтересів: робота елементів по похилих перерізах з врахуванням технологічної пошкодженості.

Викиданець Сергій Миколайович – асистент. Автор 2 наукових робіт. На кафедрі відповідає за проведення ознайомчої, виробничих та дипломних практик.

Область наукових інтересів: робота залізобетонних конструкцій при дії тривалих навантажень; технологічна пошкодженість бетону.

Макарук Віктор Петрович – асистент. Автор 13 наукових і навчально-методичних робіт. Куратор студентської групи.

Область наукових інтересів: дослідження і розрахунок залізобетонних конструкцій по похилих перерізах при тривалій дії навантаження з врахуванням дійсної діаграми деформування бетону.

Расцька Катерина Олександрівна – асистент. Помічник ректора. Автор 2 наукових праць. Куратор студентської групи. Заочно навчається у аспірантурі.

Область наукових інтересів: дослідження просторових конструкцій; циліндричні оболонки.

Зінченко Ганна Валеріївна – асистент. Завідувач Лабораторією нових технологій навчання. Старший технічний секретар Приймальної комісії.

Автор 1 статті та 1 Методичних вказівок. Куратор студентської групи. По кафедрі відповідає за профорієнтаційну роботу. Заочно навчається у аспірантурі.

Область наукових інтересів: напружено-деформований стан технологічно пошкоджених залізобетонних конструкцій.

Малахов Віктор Валерійович – асистент. Автор 6 наукових праць, серед яких 1 закордонна (*див. раніше*). Куратор студентської групи.

Область наукових інтересів: робота петльових стиків при динамічних навантаженнях.

За сумлінну працю у Приймальній комісії цього року нагороджений Почесною грамотою.

Дегтярьова Ольга Анатоліївна – завідувач лабораторією кафедри.

Автор 10 наукових та навчально-методичних праць, серед яких (у співавторстві): монографія «Біографія часу» та навчальний посібник «Основи наукових досліджень».

Область наукових інтересів: дослідження технічного стану будівель і споруд; короткочасні динамічні впливи на стержневі залізобетонні системи.

Технічний редактор «Вісника Одеської державної академії будівництва та архітектури».

Ініціативна, організована, працелюбна. Сумлінно виконує доручену роботу, намагається вникнути у суть справи.

Автори статей, надрукованих у «Віснику ОДАБА», дякують Ользі Анатоліївні за ділові, доцільні зауваження та доброзичливість.

Ашейко Єлизавета Сергіївна – провідний інженер.

Багато років виконує функції технічного секретаря кафедри.

Енергійна, доброзичлива, старанна.

Пронько Валентина Олександрівна – інженер 1 категорії.

На протязі багатьох років – беззмінний секретар Державної екзаменаційної комісії із захисту дипломних проектів.

Талановитий організатор. Роботу виконує якісно.

Доброзичлива, інтелігентна. Створює теплу атмосферу на кафедрі.

У 2014 році за бездоганну роботу нагороджена Почесною грамотою.

На жаль, у жовтні пішов із життя завідувач лабораторією кафедри

Анатолій Іванович Коваль. Вітла йому пам'ять і вічна шана від багатьох випускників (студентів та аспірантів) нашого вузу!

У цьому році на кафедру прийняті на роботу на кафедрі її випускники: доцент Є.В.Лисенко, к.т.н., доцент П.Г.Курган, асистент Г.С.Варич, асистент Н.Р.Вільданова, завідувач лабораторією А.А.Коваль та двоє лаборантів – Р.В.Кушнір і Є.Є.Кузнецов. Сподіваюсь, що вони гідно увіллються до нашого колективу та продовжать наші традиції.

Теперішній склад кафедри (рис.): д.т.н., професор В.С.Дорофеев – зав. кафедрою, ректор академії; д.т.н., професори: Т.Н.Азізов, В.М.Карпюк, В.Г.Суханов, О.М.Лівінський; к.т.н., професори: Л.Д.Діордієнко, А.І.Костюк, Й.Я.Подольський, Н.В.Пушкар; к.т.н., доценти: Д.І.Безушко, О.В.Бондаренко, Г.П.Коломійчук, П.Г.Курган, О.Ф.Майстренко, О.В.Мурашко, П.П.Семчук, С.В.Суханова, Г.С.Чобан, В.І.Шеховцов, І.В.Шеховцов; доценти: К.В.Діколь,

Ю.В.Заволока, Є.В.Лисенко, Г.Т.Філіпович; к.т.н., асистент С.В.Зінченко; ст. викладач О.М.Хоружа; асистенти: Г.С.Варич, С.М.Викиданець, Н.Р.Вільданова, Г.В.Зінченко, В.В.Малахов, В.П.Макарук, Т.А.Сузанська; завідувачі лабораторій: О.А.Дегтярьова, А.А.Коваль; інженери: Є.С.Ашейко, В.О.Пронько; лаборанти: Є.Є.Кузнецов, Р.В.Кушнір.

Враховуючи високий професіоналізм та науковий авторитет викладачів кафедри, їй була доручена розробка деяких розділів для державних будівельних норм з бетонних та залізобетонних конструкцій, з сейсмостійкого будівництва.

Набутим багатим досвідом кафедра щедро ділиться з містом та областю. До Миської Координаційної ради з питань сейсмостійкого будівництва входять: д.т.н., професор В.С.Дорофєєв, д.т.н., професор К.В.Сгупов, д.т.н., професор В.Г.Суханов, к.т.н., доцент І.В.Шеховцов. У створеній у 2004 році Миській експертно-консультативній комісії з питань нового будівництва та реконструкції будівель перших масових серій беруть участь 5 членів кафедри: В.С.Дорофєєв, Л.Д.Діордієнко, І.В.Шеховцов, **Ю.А.Босий**.

Активна наукова і викладацька робота у поєднанні з громадською завжди були принципом та стилем роботи викладачів кафедри Інженерних конструкцій – Будівельних конструкцій – Залізобетонних і кам'яних конструкцій.

Добре знаючи історію кафедри, академії, її традиції і потенціальні можливості, колектив кафедри буде зберігати та примножувати їх, вирішуючи складні задачі містобудування ХХІ століття.

Як відомо, освіта – справа дорога. Президент Гарвардського університету Дерек Бок писав: «Якщо ви вважаєте, що освіта - дуже дорого, спробуйте, скільки коштує невігластво». Вищу освіту, особливо технічну, треба підтримувати і розвивати. Для підготовки якісних фахівців до роботи у високотехнологічному виробництві, яким є сучасне будівництво, технічні академії, університети повинні мати сучасний бюджет.

Висловлюю щиро подяку пані Чупіль Лідії Степанівні – директору музею ОДАБА за люб'язно наданий матеріал з історії кафедри, а також щиро дякую співробітників кафедри О.А.Дегтярьову і В.О.Пронько за оперативно, за власною ініціативою, наданий матеріал по цій темі.

Рис. Співробітники кафедри Залізобетонних і кам'яних конструкцій Одеської державної академії будівництва та архітектури

Література

1. Комплексные материалы по истории кафедры Железобетонных и каменных конструкций. Авторы: А.Э.Лопатто, В.М.Штейнберг. Музей ОГАСА.
2. Лопатто А.Э., Штейнберг В.М. Кафедра Железобетонных и каменных конструкций. 50 лет. Одесса, 1979.
3. Дорофеев В.С. Одессе – 200. Улица Лопатто. Рассказ о сыне ученого. – Одесса: Одесская книжная фабрика, 1994. – 47 с.
4. Латишева Л.П., Лопатто О.Е., Мазуренко Л.В. Одеська державна академія будівництва та архітектури. 1930-2000. Наукове видання. – Одеса: Астропринт, 2000. – 230 с.
5. Заволока Ю.В., Мазуренко Л.В. Выпускники 1957 года. ОИСИ – ОГАСА. Одесская государственная академия строительства и архитектуры. Научное издание. – Одесса: Астропринт, 2002. – 236 с.
6. Клименко Є.В., Цубенко В.Л. Ювілей видатного вченого // Вісник ОДАБА. – Вип. № 47. – ч. 1. – Одеса: Зовнішрекламсервіс, 2012. – С. 5-10.
7. Інженерно-будівельний інститут. До 75-річчя Одеської державної академії будівництва та архітектури. Під редакцією приват-професора П.Г.Балдука. – Одеса, 2005. – 43 с.